

Ubwite kubalefwaya ukupokako ulupiya lwakwafwilisha imichele

1.0 ICANTANSHI

Akabungwe kalandilako abalanda aka Peoples Process on Housing and Poverty in Zambia (PPHPZ) ukwampana pamo na nakabungwe akalolekesha pa bekala mushi munchende ishalekanalekana aketwa Slum Dwellers International (SDI) baleishibishako abekala chalo bonse ubwite kubalefwaya uku pokako ulupiya ulwakwafwilisha pamichele yanshinku ulwa nkonkani palwapelwe pakabala ntashi (Next Level Grant Facility) ubwapelwe muntaniko yaba landilako pamichele yanshiku nefichitikamo (Voices for Just Climate Action). Abo abantu, amabumba notubungwe utunono abalefwaya bankuleko kuli ubwite abo aba shakwata amaka ya kulomba ulupiya ulwingi nabo bene baleitwa ukulomba pali ubu ubwite. Ulu ulupiya lwa kwafwilisha utubungwe na bantu abatungilila imilimo ya michele yanshiku.

Mu kubombela pamo ne cipani icilolesha pafya kunse ya calo ica Netherlands Ministry of Foreign Affairs "Power of Voices", ba World Wide Fund for Nature (WWF), ba South South North (SSN), ba Akina Mama wa Africa (AMwA), ba SDI, Fundación Avina, na ba Hivos nabemya ulutampulo ulwa kulandilako no kwafwilishako michitile ya kwafwilishako pamichele yanshinku (Voices for Just Climate Action).

Uyu mulimo bemishe ukutungilila abantu no tubungwe utulebomba imillomo yamu michele yanshiku, balefwaya ukuutwala kuntashi pakutila utubungwe, naba bantu abengi bayafwilishiwa mukusumbula iyi milimo ya michele yanshiku kuntashi elyo taulafika umwaka wa 2025.

Mukumona ukuti fyonse fyabomba bwino kuli ubwite kubalefwaya ukupokako ulupiya lwakwafwilisha imichele yanshiku ulwa Next Level Grants Facility (NLGF). Naubu bwafwilisho bukabombela pakupeela ulupiya mu butantiko bwa VCA, ubwaiminina pa kukampula inshila ya kubombelamo iya kumfwa ku bantu fye bonse pamo nabali panshi ifyo balelanda pa kupingula ifyakucita no kusanshamo balya abashisanshiwamo lyonse ukutila bapoosepo.

Kabili lupiya ulufwaikwa maka-maka kutungilila inshila sha cikaaya isha kucincintila ukwaluka kwa miceele mu Zambia. Ubufwayo bwa kutungilila utubungwe twa mu fitente utwalembeshiwa no tushalembeshiwa, utubungwe utwa mu fitente, utubungwe utushili twa buteko ne bumba ilyateyanishiwa ilili fye lyonse.

2.0 Ubwite kubalefwaya ukupokako ulupiya lwakwafwilisha imichele ya nshiku chinshi?

Ulu lupiya lubali lwa butantiko bwa VCA ubulepeelako ulupiya na lumbi ku butantiko bwa VCA ku kulangisha inshila sha mu fitente isha kusangilamo ulupiya lwa kupeela aba mu fitente abalebombela pa kucincintila ukwaluka kwa miceele. Nangula cakutila amabumba/utubungwe twa mu fitente e twaba pantanshi mu kucincintila kabili e tucula sana ku kwaluka kwa miceele,

ukucucutika kwabo kuya fye mu menshi kabili te lingi line bapeelwa ulupiya ku buteko na bakwampana nabo bambi. Pa kufwaya ukutungilila ukubombesha kwa ba mu fitente uko ukushimonwa, ubu ubutantiko bwabikilweko na balebombela pamo na ba VCA kuku kampula ukubombesha kwa ba mu fitente. Aba abalebombelapo balebomba umulimo ukalamba lelo tababasanshamo mu kupokako ulupiya lwa kucincintila imiceele pa mulandu wa kutila tabalembeshiwa. Ulu ulupiya lwaiminina ku kutungilila utubungwe utwa mu fipanda (pamo nga amabumba ya misepela, utubungwe utushili twa buteko, utubungwe twa mu fitente), Utubungwe twa ciima na mabumba ayashakwata amaka ya kulombela apakulu no kupanga akasebo pa lupiya ulukalamba. Aya mabumba yeminako abakwata insambu kuli ifyo fitente no kubomfya inshila sha cikaaya isha kucincintila ukwaluka kwa miceele; ukusanshako amabumba ya banamayo ne

misepela, na mabumba ya balemana abo pa mulandu wa mibombebe yabo iyaba iya munsaunte, balafilwa ukusanga bambi abengabapeela umusangulo wa lupiya.

3.0 Ifyakubomba ulupiya

- Ukutungilila imilimo iya kucitapo cimo pa bonaushi ubulengwa no kwaluka kwa miceele ubo ububipila ifitente mu calo mu nshila iibalamuna imiceele mu fintu ifyasuntinkana pamo nga amenshi-ifyakulya-amaka-ubumi;
- Ukutungilila no kupakamisha ukwikatana mu kupanga inshila sha cikaaya isha kupikulwilamo ishili no kunonsha aba mu fitente fya balanda elyo na bantu abengi mu kukonka no kulenga kube ukushansha nga kwacitika ifintu ifiletwako no konaulwa kwa miceele ifingabipila abantu;
- Ukufika ku mabumba ayapya kabili aya-afya ukufikako ayalebombesha mu kupakamisha ukucincintila ukwaluka kwa miceele mu fintu ifyasuntinkana pamo nga amenshi-ifyakulya-amaka ubumi
- Ukulangisha no kulwisha ukuti kube inshila sha kusengulwilamo isha kupeela ulupiya kabili ukusanshako bonse aba mu fitente.

4.0 Abakupoka ubu bwafwilisho niaba:

- Amabumba ya mu fitente yafwile ukukwata abamukabungwe ukucila pa cipendo ce kumi (10) limo.
- Ibumba lifwile lyalifisha imyeshi 6 ukufuma apo lyapangiilwe.
- Aya mabumba bafwile bayalandilako kuli ba VCA ababombela pamo nayo nangu amabumba ya balashi ba uko kwine. Amabumba/Ubutungwe twa mu Fitente bafwile ukulanga ukutila tababomfya ulupiya ulucilile pa cipendo ca K50,000 pa mweshi.

5.0 Indalama shikapelwa

- K67,025.00, K80,430.00 na K134,050.00 - ubwafwilisho pafyo tatwaenekele ukucitika
- K67, 025.00 na K80, 430.00 - ku mabumba ayateyanishiwa na yashalembeshiwa. Inshita ya kufikilisha myeshi ibili ukufika kuli 4.
- K80, 430.00 na K134, 050.00- Utubungwe utushingakwata sana ubuluuse. Inshita ya kufikilisha myeshi ibili ukufika kuli 4.
- K214, 480.00 ku tubungwe utushingakwata sana ubuluuse uto umulimo tubomba ukalamba/ulakuma abengi. Ukupeela utu tubungwe ulu lupiya kwalisuminishiwe ne bumba ilitungulula ilya ba VCA.

6.0 Ishita yakubomfya ulupiya

Uyu umulimo onse uli no kubombwa mu myeshi ine (4). Abalelomba bafwile baletako imilimo ya kuitendekelako iileshininkisha ukutila kuli ubuyantanshi bunono-bunono mu nshita mulepembela ukupeelwa elyo no kukwata amapange ya kukonkanyapo ilyo uyu mulimo ukapwa.

7.0 Incende abakupokako ulu ulupiya uko bekala:

1. Lusaka
2. Chongwe
3. Rufunsa
4. Luangwa
5. Kafue
6. Chikankata
7. Chirundu

8. Siavonga
9. Itezhitezhi
10. Lukanga
11. Mazabuka
12. Mumbwa

8.0 Ifyakukonka pakupoka ulupiya

i. *Umntu Umo-umo*

- Afwile ukuba umwina Zambia nangu umwikashi wa mu Zambia.
- Afwile ukuiphelesha ukukwata inshila sha cikaaya isha kucincintila ukwaluka kwa mibeele.
- Afwile ukukwata amapange ayalondoloka aya kubomfeshamo ulupiya ku kukampula inshila sha cikaaya sha kucincintila ukwaluka kwa miceele.
- Afwile ukuba muntu uushakwata amaka ya kulombela apakulu no kupanga akasebo pa lupiya ulukalamba.

ii. *Amabumba/Utubungwe*

- Bafwile ukuba abalembeshiwa mu Zambia ukulingana na mafunde.
- Bafwile ukwimininako abakwata insambu kuli ifyo fitente no kubomfya inshila sha cikaaya isha kucincintila ukwaluka kwa miceele.
- Bafwile ukwishibikwa ukutila balaibimba mu citente no kuipoosamo mu milimo ya citente.
- Bafwile ukulanga ukutila balikwata amaka nangu ukutila balefwaya ukukusha imibombe ya mukati kabo pakutila babombelepo bwino no kwangalila umulimo untu balefwaya ukubomba.
- Bafwile ukuba ni balya abashakwata amaka ya kulombela apakulu no kupanga akasebo pa lupiya ulukalamba.

9.0 IFYA KUPIMINKAO

Ifya kupiminako ifyakonkapo fili no kubomfiwa ku kubebeta abalelomba

Icipimo	Ubulondoloshi	Amatoni 1-5
Ifyo umulimo ulesangwilako ku micitile ya kuletako ukwaluka ku fyakuma imiceele mu Zambia	Ici cilelanda pa mulimo balefwaya ukubomba nangu ifyo balefwaya ukucita pa kucincintila nga nafikumako ku kuletako ukwaluka ku fyakuma imiceele mu Zambia kabili nga nafikuma ifyo baimininapo ukukampula.	
Ukukakaala	Ici cipimo cilesanshako ukubebeta ifyo ico ica bukalalume balefwaya ukubombelapo cikumine abantu Ukubalilapo ukupeela ulupiya ku ficililemo ukukakaala efyo babalilepo ukubombelapo. Ififwile ukubalilapo ni filya ifyo kwingaba ubwafwilisho mu kucincintila nangu ukucefyako ifingafumamo pa nshita iitali, pantu ici cili no kucefyako ubonaushi ku nshita ya ku ntanshi.	

Ukupamfya	Ici cipimo cilelanda pa nshita iiliko iya kucitapo cimo pali ico ica bukangalume nangu ukubombela pa fya kucincintila ifyo balefwaya ukubomfya. Kulaba ukubebeta ukwangufyanya kwalinga no bucindami bwa kubombelapo bwangu-bwangu, ukumona pa fintu pamo nga ubusanso buliko ubwa kufwa kwa bantu, ifyo cili no kukuma ifitente apo pene, no kubombelapo mu kampampa. Ku fya kucincintila ifishili fya kubombela pa fya mu kampampa, bali no kubebeta uko ukulomba ne nshita fili no kusenda nga fili fye bwino kabili nga takuli ifya mu kampampa ifili no kwimako ifikafwaya ukubombelwapo. Ifya bukangalume ififwile ukubombelwapo mu kampampa fifwile ukubalilapo ukubombelwapo pakutula ifya kucincintila fibombe bwino kabili bwangu-bwangu.	
Amaka ya Kubombelapo	Ici icipimo ca kubebeta nga cakutula uyo muntu nangu ifitente nafikwata amaka ya kubombela pali ico ica kubakangalume na ya kubomfya inshila shabo isha kucincintilamo pa lwabo. Kulaba ukumona nga balekabila ubwafwilisho na bumbi nangu ubwafwilisho mu fya kutukuta-tukuta nangu ifya kubomfya pakutula babombe ukwabula ukubacinsha. Nga cakutula tabakwete amaka ya kubomba, kulaba ukutangishako ukubapeela ifya kubomfya no bwafwilisho bwa kubombela pali ico ica bukangalume.	
Ukucefyako Ulupiya Iwa Kubomfya	Ifya kucincintila ifibomba bwino sana fifwile ukuba pantanshi pakutula kube ukubomfya bwino ifibombelo no kutwala ulupiya ku fintu ifyo lwingabombako bwino sana.	
Ifyo Umulimo uli no Kukuma aba mu Citente	nangu ifyo umulimo balefwaya ukubomba wingakuma abantu. Ifyo ico ica kucincintila cili no kuti caba ni mpendwa ya bantu abo cili no kukuma, impendwa ya bantu mulemona ukuti bali no kunonkelamo, ukwaluka ukukalamba, ukwaluka kwa fipope ifikalamba na fimbipo.	
Imibombe iishili ya kufishilisha no kushingamwa pa mibomfeshe ya lupiya	Uulelomba ulupiya afwile ukulondolola amaka yakwe aya kwangalila ulupiya no kubomba umulimo nga filya fine alondolwele. Icibomfiwa ku kumona ifi ni nshila sha kusopa ishahiikwako.	
Amatoni Yonse		

10.0 Ifishifwile ukucitwa

- Imicitile iili yonse iitwala pantanshi nangu ukutungilila umusango uuli onse uwa kapaatulula, ukuliila pa mutwe nangu ukonaula ifilengwa na Lesa, abantu, atemwa ifitente tabakailoleshepo.
- Imicitile iitoba amafunde nangu iipinkana na mafunde ya cikaaya ne fipope tayakasuminishiwe.
- Imicitile iili no kutonta pa fya mapapo ne fya mapolitiki tayakasuminishiwe.
- Imicitile iishileumfwana ne fyaimininapo ba "Next Level Grant Facility" nangu iyafilwa ukubombela pa konauka kwa miceele kuli iyo incende tayakasuminishiwe.

11.0 Ifyakukonka pakupoka ulupiya

Mufwile ukulemba ifipepala ifyakonkapo ukulingana ne fyakucita ifilandilwe/ifibikilwe mu fipepala.

1. Icipepala cakulombelapo ulupiya ica Standard Grant Application / ifipepala fya kulombelapo ifya kumona pa vidyo pa kulemba / Ifipepala fya kulemba fye ku minwe mu Cinyanja, Icibemba nangu IciTonga
2. Ifyo mwalembale pa kulongana kwe bumba lyenu ukwalekelesheko. Mufwile ukusanshano nga cakutula bamembala bonse balisuminisheko ukutula mukalombe ulupiya.
3. Kalata ya kumilondolola ukufuma ku calici, ku ntungulushi ya mu citente, bafundisha mukalamba uwa pa sukulu, na bambipo.
4. Ifipepala mwalembeseshano nga namukwata.

12.0 Ukwakutuma

Kopololeni ukufuma pano no kulembamo. Konkeni ifyakucita bwino-bwino no kulemba ifipepala.

Tumineni pamo ne fipepala nga fintu bamyebile, lyena tumeni ukubomfya kompyuta nangu ukutuma kuli aka akeyala ka email pphpz@outlook.com / cc: info@peoplesprocess.org nangu twaleni muli enifulupu ku maofeshi nangu ukutuma kuli aka akeyala:

Attn: Fund Manager,
PPHPZ
P.O. Box 36202
Lusaka,
Zambia.

Utubungwe kuti twatuma amepusho pa fyo tabomfwikishe kabili yafwile ukufika pantanshi ya 1 October, 2024, ne nshita ya 23:59 hrs, ukubomfya akeyala ka email pphpz@outlook.com / info@peoplesprocess.org nangu ukubomfya ifipepala fya pali kompyuta ukufuma **pano**. Ibumba lya ba VCA lili no kwasuka amepusho yonse ilyo cilefika inshita ya 12.00 akasuba pa 2 October 2024 no kubiika amasuka pa webusaiti ya ba VCA pakutula bonse abalefwaya ukulemba ifipepala fya kulombelapo bengayamona.

13.0 Abakwipusha ifyo tamumfwile bwino

Peoples Process on Housing and Poverty in Zambia
P.O.Box 36202
Email:pphpz@outlook.com/ info@peopleprocess.org
Inambala ya Lamya: 0966330043/0761363634

14.0 Bushiku bwakulekelesha ubwakutuma

Ifipepala fya kulombelapo ulupiya fifwile ukulembwa mu Cisungu, Icinyanja, Icibemba nangu IciTonga kabili inshita ya kupokelela ifi fipepala kufuma pa 23 September 2024 ukufika pa 5 October 2024. **Ubushiku bwa kupelako** ni pa 5 October 2024 kabili abasalilwe bali no kwishibishiwa pa 11 October 2024. Ukulemba ifipangano kuli no kutampa pa 22 October 2024 elyo ubushiku bwa kupeelwa ulupiya ni pa 23 October 2024 kabili inshita ya kubombamo umulimo myeshi shine (4).

15.0 Buchishinka mukupelwa kwa ndalama atemwa amafisa kanwa

Uuli onse uwasangwa ukutula alelombelesha nangu ukusembeleka nangu ukwesha ukubosha nangu ukutunka uuli onse uwa mwi Bumba lya ba VCA, Ababomba na ba VCA, umulashi, nangu umukalamba wa VCA, ninshi bakafumyapo icipepala cakwe ica kulombelapo ulupiya. Nga cakutula uuli onse mwi bumba lya bali no kusala aba kupeela ulupiya alelomba amafisakanwa mufwile ukumusoselela ukubomfya aka akeyala ka email: complaints@vcacom kabili abaleleta akasebo bali no kucingililwa ukwabula no kufilwa. Ukulembako ifipepala fya kulombelapo ulupiya tacilepilibula ukutula muli no kupeelwa ulupiya. Ba PPHPZ ne Bumba lya ba VCA e bakwata insambu sha kupeela nangu ukukukanapeela ulupiya pali iyi nshita ya kulemba ifipepala fya kulombelapo.

16.0 Apakulembe pakulomba ulupiya

1. Ifipepala fya kulombelapo kuti mwafisanga [pano](#).
2. Ifya butantiko bwa kubomfya indalama kuti mwafisanga [pano](#).
3. Ifya kubebeta ubusanso bwingabamo kuti mwafisanga [pano](#).

17:0 ONLINE APPLICATION

BEMBA:

<https://formlink.solstice.world/#/9961eada2b384bfb96351e8e8efc3e52/60d0dc032b654ff887318458d0bd39ce?branding=solstice>

Tonga:

<https://formlink.solstice.world/#/ee1d1aa18e77474aaf003e552559dd2d/cfb7f6e1674f434bab7c7e1687320dd5?branding=solstice>

Njanja:

<https://formlink.solstice.world/#/d9597d93a1154124956b4b27062d656a/5822991e7b6d4f15b03ff910c4b141ce?branding=solstice>

English:

<https://formlink.solstice.world/#/f824a6e6fb7f44b1aa654162fd398d7e/3dec6062090d426382081b7f6531ead5?branding=solstice>